

УДК : 327.5:323.28(497.1)
Примљено:
10. 05. 2005.
Прихваћено:
15. 06. 2005

НАЦИОНАЛНИ ИНТЕРЕС
NATIONAL INTEREST
Година I, vol=1
Бр. 1/2005.
стр. 195-202

*Јирџен Елзесер**

ТАЈНЕ СЛУЖБЕ И АЛ КАИДА

Емисари Бин Ладена и Била Клиниџона

Аукај Колинс, ратник цихада с борбеним искуством у Чеченији и амерички држављанин, у августу 1998. из Тиране је у аутомобилу и уз пратњу заменика министра одбране Албаније, прокријумчарен на границу са Косовом у један камп ОВК за обуку. Колинс се понудио илегалној групи као посредник и експерт јер је, због својих ранијих ангажмана у Чеченији, успоставио добре односе са земљама лиферантима као што је Малезија. Људи ОВК били су одушевљени и хтели су да Аукају доделе сопствену јединицу. И министар је био за то. Онда је Аукај морао још само да за то придобије своју личну везу у интернационалном тероризму: једног Арапина са илегалним именом Абу Амин. Али, овај је то одбио: "На крају, рекао је он да, по његовом мишљењу, Косово и ОВК нису вредни крви једног муџахедина (Aukai Collins, s. 291). Тако од Колинсовог светог рата није било ништа и он се поново вратио у Чеченију.

Крајем 1998. године уследио је још један неуспели покушај кријумчарења цихадиста на Косово. Наиме, у Тирани је ухапшен извесни Клод Кадер. Према сопственом исказу, он је од Бин Ладена добио налог да прибави оружје и регрутује 300 бораца за косовски илегални покрет ОВК (*Stuttgarter Nachrichten*, 11. 12. 1998).

До хапшења Кадера већ су, како Јане из *Defense Review* преноси мишљења југословенских функционера и западних дипломата, "прокријумчарени милиони долара за набавку оружја ОВК, преко Босне и Албаније. Новац је прибављен ка-

* Публициста и уредник часописа "Konkret", Хамбург

ко од исламских влада тако и од исламских заједница у западној Европи, пре свега у Немачкој... Извори тајних служби тврде да су за сепаратистички покрет заврбовани плаћеници и добровољци и да су им додељене месечне плате од 3000 до 5000 ДМ (*Jane's Defense Review*, 14. 9. 1998). Тај стручни часопис писао је у септембру 1998. о "неколико стотина иранских бораца или муџахедина који упадају из Албаније". Упркос овим информацијама, Вашингтон је месец дана касније избрисао ОВК с листе терористичких организација (*The Scotsman*, 30. 11. 1998). Зашто је Клинтонова влада прогласила ОВК легитимном тачно у тренутку када је њој (ОВК) приступало све више терориста с Блиског и Средњег Истока? На питање је лако одговорити: Уместо да то чине неспособни Бин Ладенови пријатељи типа Аукаја Колинса и Клода Кадера, америчке тајне службе су у међувремену преузеле на себе да усмеравају инфилтрацију ОВК са муџахединима. И управо због тога је могао Клинтон да ту организацију легализује. У Вашингтону се знало да су на Косово инфилтрирани божји ратници под њиховом командом. Тако је опет Пентагонова филијала *Military Professional Resources Inc. (MPRI)* обавила посао са којим ниједна америчка влада установа није хтела да прља руке.

Ова операција MPRI потврђена је од стране три сведока који су у томе учествовали од самог почетка: алжирског муџахедина Абдул Си Хамдија и његова три босанска саборца Хариса К., Фикрета Б. и Резе С. Њих је пронашао немачки новинар Франц-Јозеф Хуч (*Franz Josef Hutsch*) и написао њихову причу за дневник NDR (*NDR - Norddeutscher Rundfunk - Северо-немачки радио*) "*Streitkräfte und Strategien*" (Оружане снаге и стратегије). Следећи опис прати Хучову репортажу.

Абдул Си Хамди је у септембру 1995. учествовао у јеном нападу на средњобосанске градове Доњи Вакуф и Јајце, у коме је масакрирано стотине српских избеглица, - "Тада се Си Хамди заклео да никад више неће обући униформу или чак додирнути пушку".

Ипак је било другачије. Већ у децембру 1996. покуцала су два промотера MPRI на врата Си Хамдија у фундаменталистичком селу Бочиња. Није дуго требало да га убеди. Положили су му 5000 долара на сто и за даље му понудили 1500 долара месечно. Много пара за човека који је у босанском Сибиру једва преживљавао. Празног стомака, Си Хамди је прихватио понуду. Са 15 других босанских муџахедина пребачен је авионом из Сарајева у Турску. Седморица њих морали су да у Болу

код Анкаре најпре уче енглески. Одатле су даље пребачени у Сирт у Источној Турској. "Тамо смо, са рангом официра, обучени за навођење борбених авиона", испричао је Си Хамди и показао репортеру Хучу свој сертификат, којим MPRI потврђује да може наводити ваздушна борбена дејства за подршку копненим трупима. "Ми смо учили, како са копна усмерити пилоте и њихове бомбардере ка циљевима на земљи; тренирали смо како се ласерским пиштољима циљеви светлосно означају да би их погодиле прецизне бомбе", рекао је Си Хамди. Да би обука била што практичнија, бивши босански борци су дејствовали са турском војском при повременим упадима у северни Ирак. Притом су са својим управо стеченим знањем, наводили ваздушне нападе на циљеве преко границе који су стартовали из анадолских база Батман и Ван.

Понекад су се сами помагачи MPRI питали, чему заправо та обука. Свакако не за босанску војску - само су Срби тамо (у Босни) имали застареле МИГ ловце. Муслимани уопште нису имали авијацију. Дакле, због чега су тренирали блиску ваздушну подршку?

Решење загонетке ће ускоро уследити. Између пролећа и лета 1998. Си Хамди је са својим друговима премештен у камп MPRI Љабинот, у близини албанског главног града Тиране, а неколико недеља касније у логор Тропоје-Вучидол на граници са Косовом, који је држао некадашњи албански председник С. Бериша. "Овде смо додељени јединицама ОВК", каже Си Хамди. Присуство америчких сарадника у том логору посведочио је и (немачки), новинар Јоханес фон Донањи (Johannes von Dohnanyi), који је у јулу 1988. био у Тропоји - "Губите се, одбите, запретио је један од њих неком знатитељнику на најбољем америчком дрил- жаргону. Без снимања, упозорио је он, иначе ће *Никон* (камера) страдати. Не, овде нема ништа да се види и разговара. Неколико минута касније ускочили су у кола и безобзирно прокрчили себи пут кроз гомилу... Онда су се изгубили из вида. 'Амерички специјалци' рече задивљено надређени, 'њима се ја не бих замерио' (Johannes und Germana von Dohnanyi, s. 78).

На крају су четири плаћеника добили сателитске телефоне, фреквенције на којима су могли успоставити контакт са пилотима и детаљне карте. "То су биле врло прецизне карте југословенске војске у које су Американци утиснули UTM координате", рекли су сва четворица, комбинација с разлогом - карте југословенске војске су тада биле далеко прецизније од оних

које је имао НАТО. Али, оне су морале бити превучене са УТМ координатним системом па су се тако могли локализовати сви циљеви са 6 до 8 кодова.

Заједно са ОВК четири босанска бригадиста увукла су се у октобру и новембру на Косово. У исто време пристао је југословенски председник Слободан Милошевић на стационарање међународних посматрача у кризној провинцији и на повлачење својих војника у касарне. Тада су се многи људи понадали да би постигнути споразум могао донети мир. Ипак, како ће донети мир, када је Пентагон истовремено довлачио људе на Косово који су били програмирани за рат.

Си Хамди је затим упућен на подручје Пећи, оперативна зона 3. О наредби коју је одбио, Алжирац је рекао: "Прво смо извиђали околину. Понекад смо добијали наређења путем сателитских телефона за извиђање касарни или мерења важних путева. Стварно ништа узбуђујуће." Од марта је постало стварно напетост. Си Хамди је требало да надгледа српске трупе, јавља о њиховој снази и саставу, проверава координате и могуће циљеве за ваздушне нападе.

Такође, Харис, Фикрет и Реза, припремали су у фебруару 1999. ваздушни рат за Косово - један на пролазу Дуља, а друга двојица код Урошевца и Приштине. Прве бомбе на Југославију пале су 24. марта 1999.

На тај начин је 80 до 120 најбољих муцахедина из Босне обучено за официре, а не за обичне војнике и прокријумчарено на Косово, резимира Хуч (Хуч као сведок у Хагу на процесу Милошевићу 12. 10. 2004, *иранскрипти*: <http://www.un.org/icty/transe54/transe54.htm>).

Ошкриће Ал Каиде

Ови примери показују да тајанствена Ал Каида и Бин Ладен нису били главни кривци за убацавање цихадиста на Косово, него у привредном адресару регистрована фирма MPRI и Бил Клинтон.

Шта је заправо Ал Каида? Амерички ловци на терористе нису до краја 1998. уопште користили појам Ал Каида, иако је, према њиховим данашњим подацима, та моћна организација била основана још пре 10 година. "На почетку су СИА аналитичари веровали да је Бин Ладен само један 'Гучи-терорист' - неко ко финансира понеки терористички напад, али не игра већу

оперативну улогу", резимира Берген (Peter Bergen, s.146). У завршном извештају Комисије 9/11 америчког Конгреса се каже: "До 1997. године америчке тајне службе су гледале на Бина Ладена као на финансијера тероризма, а не терористичког вођу". (The 9/11 Commission, Executive Summary..., s. 2).

Интересантан материјал нуди Јозеф Бодански, антитерористички експерт америчког Сената. Он је био први који је објавио књигу о претњи коју би саудијски милионер могао представљати на Запад. Књига Бин Ладен - *The Man Who Declared War on America* (Човек који је објавио рат Америци) објављена је већ у пролеће 1999. Маколико да је наслов књиге узбуђујући, ипак пада у очи а Бодански, на близу 450 страна, *nota bene*, само једном помиње Ал Каиду и то као фундамент финансијског система Бин Ладена: "Тај систем је надограђен на већ постојећу Ал Каида фондацију, једну хуманитарну организацију коју је Бин Ладен развио средином осамдесетих година" (Yossef Bodansky, s. 44). Бодански не види у Ал Каиди центар одлучивања исламског тероризма, него у *Оружаном муслиманском покрету* (*Armed Islamic Movement*, АИМ), јединственог фронта основаног 1991/92 у Картуму од стране суданских Сунита и иранских Шиита.

"Пре 1998. године Ал Каида није предводила веће терористичке операције", констатује се и у Завршном извештају 9/11 (The 9/11 Commission, Executive Summary..., s. 62). Тиме су са највишег места демантоване тврдње да је Ал Каида учествовала у нападу на америчке трупе у Сомалији 1992/93 и у Босни 1992. до 1995. године, као и да је Ал Каида иницијатор првог напада на Светски трговачки центар 1993. или на Кобар-куле у саудијском Дарану 1996. године.

Тек крајем 1998. почела је употреба појма Ал Каида у борби против тероризма. То се могло видети као логична последица разарања америчке амбасаде у Најробију и Дар Ес Саламу, почетком августа те године. Међутим, одговорност за те акције преузео је исламски цихад Египћанина Ајмана ал Завахирија (Ayman al Zawahiri). Упркос томе што су постојала одговарајућа писмена признања, председник Клинтон се није оријентисао на Завахирија, него на Бин Ладена. Неколико дана касније наредио је одмазду крстарећим ракетама које су погодиле логор Бин Ладена у Авганистану и једну фармацеутску фирму тог богатог Саудијца у Судану. Колико је тад била нејасна улога Бин Ладена, показује један наслов *Њујорк Тајмса* (*New York Times*) више од пет месеци касније: *САД се морају на-*

иреѓнујџи у доказивању да су најади извршени по наређењу Бин Ладена (The 9/11 Commission Report, s. 343).

Онај ко чита Клинтонове мемоаре, не може се ослободити утиска да спектакуларно маркирање новог противника више служи спасавању Клинтоновог имиџа него спасавању отаџбине. Била су то времена кад је криза око интимне афере са Моником Луински (Monica Lewinsky) била на врхунцу и претио поступак смењивања са функције. Шта је било боље од једног ослобађајућег ударца?

Колико је било блиско повезано откриће Ал Каиде са афером *Моника* показује хронологија: 6. августа 1998. разорена је амбасада (САД) у Источној Африци, 15. августа морао се Клинтон подвргнути четворочасовном видео-саслушању пред специјалним истражитељем Кенетом Старом (Kenneth Starr). Истог дана он се извинио у обраћању нацији путем телевизије. "Следеће дане сам провео наизменично молећи за опроштај и планирајући напад на Ал Каиду", пише Клинтон у својим мемоарима (Bill Clinton, s. 1217).

Негирати стилизацију Ал Каиде као светског непријатеља бр. 1. не значи, наравно, - да останемо код босанског примера - да је Осама Бин Ладен играо никакву или небитну улогу. Он је финансирао војну обуку цихадиста у камповима у северном Судану и потом помогао њихово даље путовање на Балкан.

Најзад је као велефинансијер успоставио добре контакте са босанско-муслиманским председником Изетбеговићем и албанском владом. Значајна је била његова улога у изградњи кампова за обуку у тим земљама, као наводним хуманитарним организацијама, преко којих је он дотурао новац. Ипак, у свим тим активностима он није био централна фигура, него само један спонзор међу многим другим. Симптоматично је да извештај америчког Конгреса о Босни као "милитантној исламској бази" из јануара 1997. уопште не помиње Бин Ладен и Ал Каиду него Ајмана ал Завахирија. Далеко важнију улогу од Бин Ладена као и Завахирија играли су Иранци: "Иранци су анектирали велике делове босанске безбедносне структуре, која је онда збрињавала њихове сопствене тајне и терористичке акције. То је ишло дотле, да су се терористичке активности планирале заједнички", пише у Извештају америчког Конгреса из јануара 1997. (US Congress).

Исламистичког терора је, наравно, било на Балкану, али је знатно већим делом организован не од Осаме Бин Ладена и

Ал Каиде, него од америчких тајних служби у антагонистичкој кооперацији са Иранцима. У томе је централну улогу играла већ поменути Пентагон-филијала MPRI:

- Кадрови MPRI прихватили су од 1992. у неколико кампова за обуку муџахедине који су долазили у Босну;
- MPRI је организовала опремање Муслимана оружјем за кључну офанзиву 1995. године - кршећи ембарго УН;
- MPRI је, након закључења мира у Дејтону, организовала божје ратнике у новим камповима, делом у Албанији, и обучила их у Турској за официре;
- MPRI је како је већ изложено, пребацила специјалисте за борбе на Косову и касније из Косова у Македонију;
- У најмању руку, у борбама у Македонији 2001. године, MPRI специјалисти и муџахедини су учествовали заједнички (на Косову то није било потребно јер је НАТО све обавио).

